

félelmetes élményeit. Ez Amerika! — mondja a regény. Evelyn Waugh, akinek minden regénye megjelent amerikai ikerkiadójánál is, csak népszerűbb lett ottani olvasói előtt; ők élvezetesnek és művészinak találták a róluk készült rajzot.

Waugh nemcsak mint író volt az angliai katolikus élet egyik közép-pontja, hanem egyéb vonatkozásokban is; az egész angol szellemi élet előtt való roppant tekintélyével az angol katolicizmus afféle „irodalmi külügyminiszterének” számított. Nagyon meleg barátságban élt *Ronald Knox*-szal, akinek a modern Újszövetség-fordítását valósággal úgy lehet olvasni, mint valami izgalmas regényt. Waugh róla is életrajzot írt; portréja a jó barát és tisztelő remekműve. Ő maga váratlanul kezdett betegeskedni tavalyelőtt, súlyos agyérelmeszesedéssel. Húsvétvasárnap reggelén, amikor egyik barátja, *Philliph Caraman* atya mondott misét betegszobájában, amint írják róla, mosolyogva és szívesen halt meg.

HUY CAN LÍRÁJÁBÓL

Huy Can, a modern vietnami költészet egyik vezéregyénisége, 1919-ben született. Első verseskötetét — a 21 éves korában megjelent „Szent tűz”-et — a modern költészet mesterműveként köszöntötte a kritika. 1942-ben napvilágot látott második kötete — „A mindenség énekei” — még tovább gyarapította a költő hírnevét. 1942-ben Huy Can csatlakozott a Nemzeti Felszabadítási Fronthoz. 1945-ben — a fészabadulás után — a központi kormány tagjaként tevékeny részt vállalt a kulturális élet újjászervezéséből. Jelenleg a művelődésügyi miniszter első helyettese. 1962-ben Magyarországon is járt. Egyik nyilatkozatában a következőket mondta önmagáról: „Népemmel együtt élve, minden művemmel, vörssorommal a népemet szolgálom. Szeretem az embe-
reket, és egész életemet, megnyilatkozásaimat ez a szeretet vezérli. Példaké-
pemül sok költőt említhetnék, a világlíra legkiválóbb képviselőit, s ezek kö-
zött is első helyen *Paul Claudel* állana, akitől nagyon sokat tanultam.” B. L.

GYÁSZMUZSIKA

(Bombatámadásban elpusztult barátom — hon-
fitársaim — emlékezetére.)

*Kiért sir ez a bánatos,
komor, halotti ének?
Árva az est,
az útszélen vacog az élet.
A kiégett utcasorok:
sötét romok.*

*Köd ez,
vagy hamvas alkonyat?
A szél sikolt,
vagy sebzett lomb riad?
Jaj, hová költöztek a madarak?
Kopár az ág,
közeleg az est, elzuhant a nap...
Jaj, kinek ajkán hervad el
a halovány mosoly...*

Ki halt meg hát?

Forog és tovagördül a kerék...

Hová szökik a fekete batár?

*Tél van, sötét van, dermedt az ég,
nem melegít a tűz, és mindenütt halál...*

Búcsút vesz most a lélek, s elsuhan testtelen...

Az élet, jaj, az élet romok közé zuhant...

*A láng alól, a füst alól, a köre omló kő alól menekülni,
rohanni sebesen...!*

*Íme, előttünk áll a város, amelyet mind megismerünk,
mikor a szekér kikocog velünk,
s a soha-nem-járt, gyász-kövezte úton
magányosan, vacogva reszketünk...*

*Jaj paripák gyászparipák csak lassan csendesen
Visszatekint a meggyötört halott
Jaj könnyes ágy fullasztó matracok
Baktass tovább te szomorú menet
az úton amely a sírig vezet
Baktass tovább e bús batár mögött
És meg nem szomorítsd a messze-költözőt
Jaj megtört szívek fátyolos szemek
hajoljatok meg a mélység felett
hogy azt ki most a messzeségbe vész
midőn egy pillanatra visszanez
mint végső meleg fény ragyogja be
barátai meghitt tekintete*

Döcög, döcög a fekete batár...

Oh, föld, légy puha párna!

Kicsinyülj meg, kinyíló messzeség,

mert szivettépő az utolsó búcsúvétel éjszakája...

*S te, viharzó szél, sirató-zene,
csitulj el, és szelidítsd a magányt! — —*

*A tájon, mint fekete lobogók,
hollók seregnyi árnya suhan át,
károgó hírvivők raja repül
a távozó lélek után, sötét kíséretül...*

Ki halt meg hát,

kiért, és jaj, kiért ilyen szomorú ez a muzsika?

Gyászének ez,

vagy az élet, a meggyötört élet keserű dallama?

Ki csalja ki csontvázak üregéből

a néptelen ösvények sikolyát?

Jaj, miért vagy oly bánatos,

halotti éjben vergődő világ?

Balássy László fordítása